

Sygn. VUa 22/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska

Sędziowie: SSO Agnieszka Leżańska

SSO Urszula Sipińska-Sęk (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku Ł. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku

na skutek apelacji wnioskodawcy Ł. M. od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 10 kwietnia 2015r. sygn. IV U 226/14

na podstawie art. 477¹⁴ § 4 kpc uchyla zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję oraz przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu umarżając postępowanie w sprawie.

Sygn. akt V Ua 22/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2015 roku, sygn. akt IV U 226/14 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim oddalił odwołanie się Ł. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 10 lipca 2014r., mocą której organ rentowy odmówił Ł. M. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

Ł. M. uległ w dniu 21 sierpnia 2013 roku wypadkowi przy pracy. Doznał urazu skrętnego stawu skokowego prawego. Uraz ten nie spowodował jednak uszczerbku na zdrowiu.

Sąd uznał opinie biegłych lekarzy ortopedów za prawidłowe. Biegli zapoznali się z dokumentacją medyczną, wykonali również sami badania wnioskodawcy. Z dokumentacji wynika, że Ł. M. miał założony stabilizator stawu skokowego na

okres 4 tygodni, a następnie przebył rehabilitację. Uraz nie dał żadnych odchyień w funkcjonowaniu stawu skokowego, jest on ruchomy w pełnym zakresie, nie występują upośledzenia ruchu, jak i zakresu ruchów w tym stawie.

Wyniki badań, dokumentacja medyczna nie wskazują jakichś skutków urazu.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał odwołanie za bezzasadne. Sąd meriti przyjął, że biegli w swych opiniach dokonali właściwej oceny stanu zdrowia wnioskodawcy i prawidłowo określili, że wypadek nie dał skutku w postaci trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Sąd I instancji podkreślił, że odszkodowanie przysługuje pracownikowi, który wskutek wypadku przy pracy doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Nadto Sąd Rejonowy powołał art. 11 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r. nr 167 poz. 1322). Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem stałym uszczerbkiem na zdrowiu jest takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy, zaś długotrwałym uszczerbkiem jest takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, ale mogące ulec poprawie.

Zdaniem Sądu I instancji w sprawie zostało ustalone, że wypadek jakiemu uległ wnioskodawca dnia 21 sierpnia 2013 roku nie spowodował uszczerbku na zdrowiu.

W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał, iż Ł. M. nie ma prawa do odszkodowania, decyzję ZUS uznał za prawidłową, a odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ §1 Kodeksu postępowania cywilnego oddalił.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył apelacją wnioskodawca. W uzasadnieniu wskazał, iż decyzja jest dla niego krzywdząca, gdyż przed wypadkiem w pracy nie odczuwał takich dolegliwości jak w chwili obecnej

Na rozprawach apelacyjnych w dniach 7 lipca 2015 roku, 2 lutego 2016 roku oraz 23 czerwca 2016 roku wnioskodawca popierał apelację.

Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił, co następuje:

Lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 22 kwietnia 2014r. ustalił, że na skutek wypadku przy pracy wnioskodawca doznał 2% stałego uszczerbku na zdrowiu z poz. 162a . W badaniu podano okresowe obrzęki prawego stawu skokowego, bolesność kinetyczną przy zachowanej ruchomości w zakresie normy, staw stabilny. W karcie pomiarowej podano, że supinacja wynosi 50° przy normie 60°.

(dowód: opinia lekarska z 22.04.2014r. wraz z kartą pomiarową - -k. 11 – 12 akt ZUS)

Komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 18 czerwca 2015r. oraz z dnia 13 maja 2014r. stwierdziła uraz skrętny stawu skokowego prawego bez następstw ograniczających funkcje kończyny. Podano, że wnioskodawca zgłasza bóle przeciążeniowe, chód w pełni sprawny, bez rozszerzenia obrysów, zachowana pełna wydolność więzadłowa, bez obrzęku tej okolicy, bez ograniczenia ruchomości stawu. Z tych przyczyn Komisja lekarska stwierdziła, że na skutek wypadku wnioskodawca nie doznał żadnego uszczerbku na zdrowiu. Komisja lekarska ZUS nie wskazała danych pomiarowych w kwestii ograniczenia supinacji stwierdzonej na poziomie 10° przez lekarza orzecznika ZUS.

(dowód: opinia lekarska z 13.05. 2014r. i 18.06.2014r. – k. 18 i 20 akt)

W dniu 7 lutego 2015r. wnioskodawca wykonał rtg stawu skokowego prawego. Wynik badania RTG wykazuje przebyte bez przemieszczenia złamanie krawędzi tylnej.

W dniu 29 lipca 2015r. wnioskodawca wykonał badanie radiologiczne -MR stawu skokowego. Z badania RM wynika, że u wnioskodawcy występuje niewielki wysięk w tylnym zachyłku stawu skokowego dolnego oraz pochewce ścięgna mięśnia zginacza długiego palucha, szpary stawowe niezwięzione, powierzchnie stawowe równe gładkie, niewielkiego

stopnia tendinopatia zwyrodnieniowa więzadła czworobocznego piszczelowo – strzałkowego tylnego, ślad płynu w kaletce głębokiej ścięgna Achillesa. Poza tym struktury kostne oraz aparat mięśniowo-więzadłowy bez uchwytnych zmian.

(dowód: badanie RTG, k. 76, opis badania radiologicznego – MR z dnia 3 sierpnia 2015 roku - k. 81, opinia biegłego ortopedy R. E. – k. 111-113 akt)

W dniu 4 grudnia 2015r. wnioskodawca był na wizycie lekarskiej u specjalisty ortopedy dr hab. n. med. M. D., który stwierdził pourazową niestabilność boczną stawu skokowego prawego z możliwym uszkodzeniem chrzęstnym i wydał mu skierowanie do szpitala celem wykonania artroskopii stawu skokowego z jednoczesnym zeszcyciem ATFL i CFL stawu skokowego prawego.

(dowód: skierowanie do szpitala z dnia 4 grudnia 2015 roku, k. 105 wraz z opisem badania lekarskiego, k. 100 akt sprawy)

Na skutek wypadku przy pracy wnioskodawca doznał urazu skrętnego stawu skokowego prawego z niestabilnością boczna. Stwierdzony stan przedmiotowy zwłaszcza w postaci pogrubienia obrysów stawu skokowego ze zwiększeniem obwodu o 1 cm uzasadnia uszczerbek na zdrowiu w wysokości 4 % z poz. 162a. W porównaniu z badaniem przez ZUS nastąpiło pogorszenie kliniczne i w badaniu RM.

(dowód: opinia biegłego sądowego R. E. z dnia 29 lutego 2016 roku, k. 111 – 113 akt sprawy)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie i czyni skutek w postaci uchylecia zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu i umorzenia postępowania w sprawie na podstawie art. 447¹⁴ §4 k.p.c.

Stosownie do treści tego przepisu w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji albo stwierdzenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, jeżeli podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji albo stwierdzenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W tym przypadku sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

„Nowe okoliczności” to schorzenia istniejące przed wydaniem decyzji, lecz wykazane przez ubezpieczonego dopiero po wniesieniu odwołania do Sądu albo ujawnione na podstawie badań lekarskich w trakcie postępowania sądowego, których nie oceniał ani lekarz orzecznik ani Komisja lekarska organu rentowego. Jeżeli nowe okoliczności ujawnią się w późniejszym czasie, to należy dopuścić możliwość ponownego przekazania sprawy do etapu postępowania organu rentowego, aby organy orzecznicze Zakładu Ubezpieczeń społecznych mogły dokonać ponownej oceny stanu zdrowia odwołującego z ich uwzględnieniem (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 12 grudnia 2013 roku, sygn. akt III AUa 460/13).

Apelujący w toku postępowania odwoławczego przedłożył nowe wyniki badań (RM i RTG), z których wynika, że występuje u niego niestabilność boczna stawu skokowego prawego i uszkodzenie chrząstki kostki przyśrodkowej oraz skierowanie do szpitala na zabieg operacyjny, który ma przywrócić sprawność stawu skokowego.

Przedmiotowa dokumentacja medyczna była przedmiotem analizy biegłych ortopedów w drodze opinii uzupełniających na etapie postępowania apelacyjnego. Biegły J. B. i J. M. wskazali, że opis MR i RTG stawu skokowego

wskazuje na wygojone skręcenie stawu skokowego prawego, a opisane zmiany nie mają związku z pourazową funkcją stawu. Opinie biegłych co do braku związku dolegliwości skarżącego z wypadkiem przy pracy nie zostały pogłębione, ani należycie uzasadnione, a ograniczyły się li tylko do postawienia arbitralnych nie popartych jakąkolwiek argumentacją wniosków. Zważywszy, że przed wypadkiem skarżący był osobą zdrową, a nadto jest osobą stosunkowo młodą, trudno obronić stawianą przez w/w biegłych tezę, że opisane w badaniu RM zmiany nie mają związku z wypadkiem przy pracy. Powierzchność opinii biegłego ortopedy J. B. i J. M. co do braku związku zgłaszanych i widocznych na badaniu RM schorzeń skarżącego, które mają być przedmiotem dalszego leczenia operacyjnego, dyskwalifikuje te opinie w ocenie Sądu.

Od takich uchybień wolna jest opinia biegłego ortopedy R. E., który pochylił się nad złożonością doznanego przez skarżącego na skutek wypadku schorzenia. Dlatego Sąd dzieląc tą opinię przy orzekaniu w całości oparł się na jej treści. Biegły ortopeda R. E. wskazał, że złożone przez skarżącego badanie RM i RTG wykazuje przebyte bez przemieszczenia złamanie krawędzi tylnej kostki bocznej i rozpoznał uraz skrętny stawu skokowego prawego z **niestabilnością boczną**. Biegły ortopeda wyjaśnił, że niestabilnością stawu skokowego określa się stan stawu, w którym jego fizjologiczna ruchomość jest zwiększona i na jej skutek pojawiają się objawy typowe dla uszkodzenia stawu. Może być ona odczuwana jako subiektywne wrażenie, ale również może doprowadzić do poważnych zmian w stawach stopy. Niestabilność boczna jest powikłaniem typowego skręcenia kostki i stanowi najczęstszą przyczynę nagłych urazowych interwencji lekarskich. W większości przypadków dotyczy ona osób młodych i związana jest z uszkodzeniem więzadeł znajdujących się po stronie bocznej stawu skokowego. Biegły zauważył, że na utrzymujący się po wypadku uraz u skarżącego wskazywała karta pomiarowa narządu ruchu sporządzona przez lekarza orzecznika ZUS z badania w dniu 22 kwietnia 2014r. w postaci supinacji odchylonej od normy o 10° . Komisja lekarska ZUS badająca skarżącego nie przeprowadziła badań pomiarowych, tak samo jak biegli ortopedy J. B. i J. M., ani nie odnieśli się do badań pomiarowych wykonanych przez lekarza orzecznika ZUS w kwietniu 2014r. wskazujące na odchylenia od normy w zakresie supinacji. Zdaniem biegłego wynik badania pomiarowego wskazywał ewidentnie na utrzymujące się u skarżącego schorzenie będące skutkiem wypadku. Konsekwencje tego schorzenia zostały ujawnione i opisane w późniejszym badaniu RM z 2015r. Stwierdzony stan przedmiotowy zwłaszcza w postaci pogrubienia obrysów stawu skokowego ze zwiększeniem obwodu o 1 cm uzasadnia zdaniem biegłego R. E. uszczerbek na zdrowiu w wysokości 4 % z poz. 162a. Biegły podkreślił, że w porównaniu z badaniem przez ZUS nastąpiło pogorszenie kliniczne i w badaniu RM, które ma wpływ na stopień uszczerbku na zdrowiu skarżącego związany z wypadkiem przy pracy. Biegły R. E. zaznaczył, że po zaplanowanym zabiegu, na który oczekuje skarżący, powinna być dokonana ponowna ocena poniesionego przez niego uszczerbku na zdrowiu.

Z treści opinii biegłego ortopedy R. E. wynika zatem, że proces leczenia skarżącego nie został zakończony. Skarżący oczekuje na zabieg operacyjny, a załączony do apelacji wynik badania RM wykazuje na pogorszenie stanu zdrowia z daty badania przez lekarzy ZUS. Prowadzi to do wniosku, że decyzja organu rentowego w przedmiocie jednorazowego odszkodowania była co najmniej przedwczesna. Ustalenie bowiem procentowego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy powinno nastąpić przez organ rentowy dopiero po zakończeniu leczenia i rehabilitacji (art. 11 ust 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych). Po wydaniu zaskarżonej decyzji ujawniły się nowe istotne dla sprawy okoliczności w postaci wyniku badania RM, z którego wynikają dalsze zmiany w organizmie skarżącego skutkujące, wbrew ustaleniom organu rentowego, uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 4%, jak to ustalił biegły R. E..

Te ujawnione dopiero na podstawie nowych badań lekarskich okoliczności istniały już przed wydaniem zaskarżonej decyzji, ale nie były znane organowi rentowemu. Mają one natomiast istotny wpływ na stwierdzenie stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu skarżącego z tytułu wypadku przy pracy.

Pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawcy wynika ze stwierdzonej dopiero na podstawie nowej dokumentacji medycznej niestabilności bocznej stawu skokowego i konieczności zabiegu operacyjnego, co stanowi nową okoliczność w sprawie, która nie była rozpatrywana przez organ rentowy.

Biorąc pod uwagę, że Sąd nie może orzekać co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję i przekazał sprawę do rozpoznania organowi rentowemu umarzając postępowanie w sprawie.